

DNEVNIK CESARJA MARKA AVRELIJA

1. ŽIVLJENJE:

Mark Avrelij se je rodil 26. aprila leta 121 po Kristusu. Očeta je izgubil že v rani mladosti, tako da ga praktično ni poznal. Pri 17 letih ga je posvojil Antonius Pius, ki je takrat pravkar nastopil na mesto cesarja. Ko je leta 161 po Kr. Antonius Pius umrl je vladarska oblast prešla v roke Marka Avrelija. Toda Avrelij je že ob nastopu svoje vlade predlagal svojega brata Lucija za sovladarja. Skupaj sta vladala do 169 po Kr. do smrti Lucija. Mark Avrelij ni imel lahkega vladanja. Na ozemlje rimskega cesarstva so namreč vdirala barbarska plemena s severa. Tako je Mark velik del svojega vladanja preživel izven Rima na bojiščih proti barbarom. Cesar Mark Avrelij je zaradi bolezni umrl pomladi leta 180 po Kr.

2. FILOZOFIJA:

Mark Avrelij je že zgodaj začutil ljubezen do filozofije. Za zgled si je vzel vse grške filozofske smeri, najbolj pa je nanj vplival stoicizem. Vendar pa se v določenih pogledih od stoe močno razlikuje. Pri njem ostane strogost do sebe, strogost do drugih pa je odpadla in na njeno mesto pride človeška altruistična dobrot (to je značilno za stoiško filozofijo). Njegova filozofija ne raste iz knjig ampak iz življenja. Mark Avrelij je živel v skladu s svojo filozofijo. Zaradi spoštovanja do grške filozofije je napisal tudi svoj Dnevnik v grškem jeziku, kar ni bilo za takratne pisce pogosto.

Stoiki delijo filozofijo na 3 velike veje:

- **logiko**
- **fiziko**
- **etiko**

Mark Avrelij se v glavnem ukvarja le z etiko (nekaj tudi s fiziko – kozmos). Da pridemo do sreče moramo živeti v skladu z naravo. Etika poudarja tudi enakost in povezanost vseh ljudi.

3. DNEVNIK CESARJA MARKA AVRELIIJA:

Delo Dnevnik cesarja Marka Avrelija (Ta eis Heauton) je zgrajeno iz 12 knjig. Po zgradbi ima obliko dnevnika, izjemo 1. knjige, ki je nastala ločeno od ostalih. preišljene. To potrjuje domneve, da je Mark Avrelij to delo pisal na vojnih pohodih po srednji Evropi. Značilnost dela je, da je vsak odstavek zaključena celota in ni odvisen od odstavka prej in kasneje.

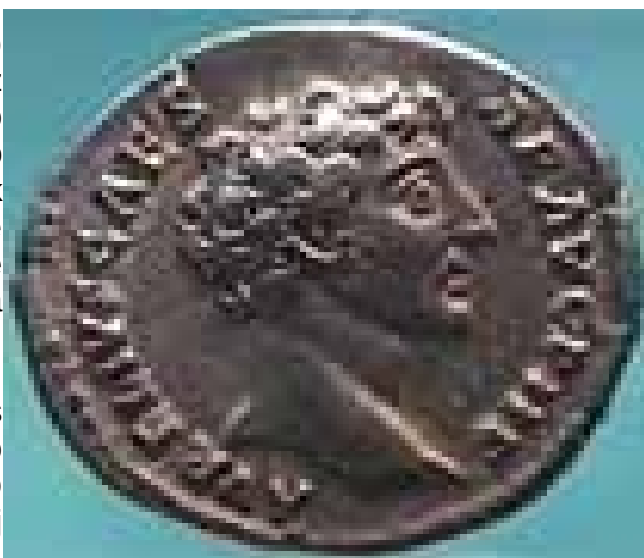
Delo se začne z uvodno pesnitvijo Himnos Zeusu (Himna Zeusu). V njej hvali Zeusovo mogočnost in veličino. Taka pesniška oblika (himna) je veljala pri stoikih za najčistejšo pesniško obliko, zato so jo stoiki pogosto uporabljali. Mark Avrelij sicer ni bil med najboljšim pesnik, vendar pa je povedal bistvo.

1. knjiga se od preostalih močno razlikuje, saj v njej ne opisuje svoje filozofije. V 1. knjigi se zahvali vsem, ki so imeli pomembno vlogo v njegovem življenju, predvsem pri njegovi izobrazbi. Pri vsaki osebi našteje nekaj lastnosti, ki so mu jih te posredovale. Tako lahko hitro dobimo približno sliko o življenju M. Avrelijevega in tudi njegovi filozofiji. Osrednje mesto je Mark namenil svojemu »očetu«, kot ga sam poimenuje. S tem misli na cesarja Antoniusa Piusa. Že s poimenovanjem kaže, da mu je zelo veliko pomenil. Po njegovem vzoru je kasneje Mark deloval na prestolu. Antoniusova načela je ponotranjil in jih vključil v svojo filozofijo.

4. NEKAJ POMEMBNEJŠIH VRAŠANJ V KNJIGI:

- ŽIVLJENJE:

Človekovo življenje naj bi bilo skromno, preprosto in v skladu z naravo in bogovi. Bogovi so vsemogočni in nikomur ne delajo slabo, če so ljudje dobri. Če človek dela v skladu z naravo, tudi sebi ne mora škodovati, saj je tudi sam del te narave. Vsak posameznik mora opravljati dolžnosti, ki mu pripadajo, saj je to del njegove narave. Pri svojem delovanju in prepričanju moraš biti odločen in neomajen. Če ti pa kdo dokaže, da se motiš, naj ti ne bo nerodno priznati svoje napake, ker naj te v življenju vodi želja po resnici.

- SMRT:

Smrt ni nič slabega, saj je le ena izmed faz življenja. Smrt je enaka skrivnost narave kot rojstvo – eno je namreč spojitev, drugo je razkranje prvin, ki sestavljajo vsako živo bitje. Dolžino človekovega življenja določa narava, v starosti njegova lastna, prej pa vesoljna (nesreče). Ni važno koliko časa živiš, ampak kako živiš. Redki so ljudje, katerih spomin se ohrani še dolgo po smrti. Kdo se te bo sploh po smrti spominjal? In ko bodo še ti pomrli?

- DUŠA:

Človekova duše je le delček en same vesolje duše, ki je prazvor vseh duš. Duša ni nesmrtna. Po smrti se nekaj časa biva v zraku, potem se pa razpusti v vesoljno prasnov in naredi prostor drugim dušam (tako kot telesa). Zunanje sviri ne morejo vplivati na dušo. Duša se giblje sama pa sebi. Človeška duša mora v vsakem trenutku doseči svoj smoter (ne glede na trajanje življenja) – da lahko reče, da je storila svoje.

- RAZUM:

Razum je sila, ki sama sebi zadošča in izhaja iz lastnega počela. Razum je prvi pri odločanju človeka in ne čuti, niti nagoni ne morejo vplivati nanj. Razumna bitja imajo to zmožnost, da ovire, ki se jim postavijo po poti skozi življenje spremenijo sebi v prid.

- FILOZOFIJA:

Filozofija bi morala voditi človeka skozi življenje. Ta je zmožna človeka odvrčati od brezboštva in bolečine. Pri filozofiji se spleča vztrajati, čeprav ne prinaša bogastva. Mark Avrelij se je svoje filozofije držal celo življenje.

5. SKLEP

Glavna problematika s katero se Marka Avrelij ukvarja je življenje. Vse v naravi ima svoje mesto, tako tudi človek in njegovo bivanje. In človekova dolžnost je, da živi v skladu s svojo naravo, ker to je edina pot do sreče. To ne velja le za filozofe, kot je bil Mark Avrelij sam, ampak za vse ljudi na tem planetu.

6. VIRI:

- Internet : www.google.com, www.najdi.si
- DNEVNIK CESARJA MARKA AVRELIJA, Slovenska matica 1988